

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/695 20/695

12. januar 2021

Statsbudsjettet 2021 - Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet

Landbruks- og matdepartementet sender med dette tildelingsbrev til Veterinærinstituttet for 2021. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2021. Vi ber Veterinærinstituttet ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig. Vi ber videre Veterinærinstituttet om å distribuere tildelingsbrevet til instituttets styre.

Tildelingsbrevet for 2021 består av følgende deler:

1. Innledning	1
2. Mål og hovedprioriteringer	2
3. Andre vesentlige forhold	5
4. Budsjettvedtak	6
5. Fullmakter for budsjettåret 2021	7
6. Rapportering	8
7. Styringskalender	9

1. Innledning

I dette tildelingsbrevet meddeler Landbruks- og matdepartementet (LMD) styringssignaler og Stortingets budsjettvedtak for Veterinærinstituttet i 2021. Prop. 1S (2020-2021) for LMD ble behandlet i Stortinget 19. desember 2020 på grunnlag av næringskomiteens Innst. 8 S (2020-2021). Vi viser også til Innst.12 S (2020-2021) fra utdannings- og forskningskomiteen.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Matpolitisk avdeling

Saksbehandler
Gunnar Hagen
995 58 292

Tildelingsbrevet skal sees i sammenheng med gjeldende Instruks for Veterinærinstituttets økonomi- og virksomhetsstyring. Virksomhetsinstruksen angir hvilken myndighet og hvilket ansvar virksomhetsledelsen har, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser i virksomheten, samt krav til rapportering.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten (jf. § 4 i Reglement for økonomistyring i staten). Departementets oppfølging og styring av Veterinærinstituttet innrettes etter dette prinsippet.

2. Mål og hovedprioriteringer

Regjeringens mål for landbruks- og matsektoren og hovedprioriteringer for 2021 er omtalt i Prop 1 S (2020-2021). Veterinærinstituttet skal levere forskning av høy vitenskapelig kvalitet, forvaltningsstøtte og kunnskap for å bidra til god måloppnåelse og godt kunnskapsgrunnlag for politikktutforming.

Veterinærinstituttet har følgende mål, delmål og indikatorer:

God helse hos dyr, fisk og mennesker

Kunnskapsbasert forvaltning

Indikatorer:

1. Aktiviteter rettet mot forvaltningen.
2. Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen.

God beredskap

Indikatorer:

1. Vurdering av beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd.
2. Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer.

Konkurranskraftige bionæringer

Indikatorer:

1. Volum oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema.
2. Aktiviteter rettet mot næringslivet.
3. Arbeid med ikke meldepliktige sykdommer.
4. Informasjon og tilbakemeldinger fra VIs brukere i bionæringene.

Indikatorer for alle målene:

1. Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer
2. Egenvurdering av kvalitet og relevans av instituttets forskning og kunnskapsproduksjon

2.1 Prioriteringer innen kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

Veterinærinstituttets viktigste funksjon er å utvikle beredskap og kompetanse for å avverge og bekjempe helsetrusler hos fisk, dyr og mennesker. Veterinærinstituttet bistår myndigheter, produsenter og andre over hele landet i å hindre spredning av smittestoffer og utvikling av sykdom hos dyr og mennesker. Veterinærinstituttet samarbeider videre med myndighetene og næringslivet om å utvikle bærekraftig bioøkonomi i Norge.

Veterinærinstituttet må videreutvikle kompetansen knyttet til helserisiko for mennesker og dyr som kan følge av globalisering og klimaendringer. Dette må sees i sammenheng med FNs bærekraftsmål om at fattigdom og sult skal utryddes, og god helse, rent vann og gode sanitærforhold skal sikres. På dette området er det viktig at Veterinærinstituttet samarbeider med folkehelse- og miljøinstitutter i et én helse-perspektiv.

2.1.1 Kunnskapsbasert forvaltning

Veterinærinstituttet skal prioritere utvikling av uavhengige, vitenskapelige, faglige råd som setter myndighetene i stand til å utvikle regelverket og til å håndtere og forebygge sykdom hos dyr og helseskadelige stoffer og smittestoffer i mat og fôr. Veterinærinstituttet skal også bidra til å identifisere kunnskapshull på dyrevelferdsområdet og bidra i utvikling av kunnskap som kan fremme dyrevelferd.

Veterinærinstituttet skal bidra i arbeidet med å følge opp regjeringens strategi mot antibiotikaresistens. Den unike situasjonen med en svinebestand uten etablert LA-MRSA-smitte er viktig. Overvåking av LA-MRSA hos gris skal derfor videreføres. Instituttet skal også overvåke antibiotikaresistente bakterier hos andre arter.

Overvåking av viltlevende dyr med tanke på sykdommer som kan smitte til andre viltlevende dyr, husdyr eller mennesker, skal fortsette. Det må gis særlig prioritet til det omfattende og svært viktige arbeidet med å kartlegge utbredelsen av Chronic wasting disease (CWD) og gi råd om tiltak.

Veterinærinstituttet skal bidra i arbeidet med å forebygge smitte av afrikansk svinepest. Villsvin vil kunne være reservoar for viruset. Det er derfor viktig at instituttet bidrar i arbeidet med å følge opp handlingsplanen mot villsvin med hovedmål om minst mulig villsvin i Norge, spredt utover et minst mulig område.

Overvåking, antibiotikaresistens, sykdomsutbrudd, epidemier og nye helsetrusler krever internasjonal samhandling mellom land og institusjoner. Dette krever at Veterinærinstituttet videreutvikler den internasjonale aktiviteten, i hovedsak basert på tidligere samarbeid med andre land. For 2021 er arbeidet med NORAD, Horizon Europe, WorldFish og FAO særlig aktuelt.

2.1.2 God beredskap

Veterinærinstituttet skal, blant annet ved hjelp av kvalitetssikrede analyser og diagnostikk, opprettholde god beredskap mot sykdom som kan true helse og velferd for landdyr og fisk, og mot sykdom som kan overføres til mennesker. Veterinærinstituttets skal videreutvikle forebyggende og forutseende beredskap, samt risiko- og prosjektbasert overvåking og diagnostikk. Arbeidet med beredskap skal også ivareta mattrygghet.

Departementet forventer at Veterinærinstituttet i løpet av 2021 slutfører prosessen med tilkobling til Nasjonalt Begrenset Nett (NBN), opparbeider kompetanse på bruk av dette og at det etableres prosedyrer som sikrer at Veterinærinstituttet kan sende og motta lavgradert informasjon via NBN.

2.1.3 Konkurranseskraftige bionæringer

Veterinærinstituttet skal yte tjenester og kunnskap som medvirker til en bærekraftig næringsvirksomhet gjennom et godt diagnostisk tilbud og med faglige råd og utredninger.

Det er en viktig samfunnsoppgave for Veterinærinstituttet å støtte næringsliv og styresmakter i å videreutvikle en nasjonal bioøkonomisatsing, med bærekraftig produksjon og uttak av biomasse på land og i havet.

2.2 Sektormål for forskning, innovasjon og kompetanse

Veterinærinstituttet skal støtte opp under følgende mål:

Forskning, innovasjon og kompetanse skal bidra til at hovedmålene i landbruks- og matpolitikken blir nådd.

Departementet har i denne sammenhengen formulert tre delmål. Føringer i 2021 knyttet til disse er:

Delmål 1: Måltrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Veterinærinstituttet må særlig nytte sin kompetanse til å fremme trygg matproduksjon og økt verdiskaping gjennom forskning og innovasjon på områdene dyrehelse og dyrevelferd.

Delmål 2: Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

Flere undersøkelser viser store samfunnsøkonomiske gevinster ved å bedre tilgangen til forskningsresultater. Regjeringens mål er at innen 2024 skal alle norske vitenskapelige artikler finansiert av offentlige midler være åpent tilgjengelig. Instituttet skal bidra til at både de nasjonale retningslinjene for åpen publisering og nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata følges opp.

Delmål 3: En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Veterinærinstituttet må være kostnadseffektivt og bruke ressursene til kunnskapsbehov som er strategisk viktige for sektoren framover. I den sammenhengen er det viktig å ha god dialog med både næring og forvaltning om prioriteringer.

Veterinærinstituttet har biomedisinsk kompetanse som må brukes mest mulig effektivt for å fremme høy beredskap, god dyrehelse, god dyrevelferd og gode råd til forvaltningen.

Departementet forventer at Veterinærinstituttet vil søke bredt samarbeid med relevante kunnskapsmiljøer. Spesielt vil vi peke på betydningen av samarbeid med NIBIO der det er mulig, med sikte på å hente ut faglige og administrative synergier for begge institutter. Departementet legger til grunn at den felles lokaliseringen av NIBIO, NMBU og VI på Ås skal bidra til et enda bedre samarbeid mellom disse virksomhetene og med Nofima AS.

Det er en forutsetning at instituttet deltar i internasjonalt forskningssamarbeid. Dette skal bidra til nettverk og økt kvalitet på egen forskning. I tillegg skal det bidra til at instituttet står bedre rustet til å innhente og forstå forskningsbasert kunnskap fra andre land som kan brukes for å støtte opp under de landbruks- og matpolitiske målene i Norge.

Veterinærinstituttet er en viktig bidragsyter i forskningsprosjekter for å øke kunnskapen om antibiotikaresistens hos dyr og betydning av smitte til mennesker. Smitten som har gitt CWD hos norske hjortedyr, er et annet viktig forskningsområde.

Veterinærinstituttet skal delta i forskning som ser på sammenhenger mellom helse hos dyr og mennesker, blant annet gjennom arbeid med prøvemateriale som er samlet i en biobank i samarbeid med Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag.

3. Andre vesentlige forhold

Veterinærinstituttets nye hovedkontor på Ås skal tas i bruk i 2021. De nye fasilitetene gir nye muligheter til å fornye instituttet.

Veterinærinstituttet gis med dette fullmakt til å forestå overtakelsen av nytt bygg og utstyr, gjennomføre kontroll, befaringer og tester med Statsbygg forut for dette, og til å signere på alle dokumenter i forbindelse med overtakelsen. Veterinærinstituttet vil være selvforvaltende, og har ved dette ansvar for løpende drift og vedlikehold av sin del av bygget på Ås og for alt inventar.

I 2021 vil oppgaveløsingen til Veterinærinstituttet bli noe påvirket av arbeidet med etablering og oppstart av drift i nytt hovedkontor. Dette vil føre til redusert aktivitet på noen områder, men etablering og drift skal gjennomføres på en slik måte at det går minst mulig ut over instituttets samfunnsoppdrag.

Det er et mål at Veterinærinstituttet skal videreutvikle seg som et sentralt beredskaps- og forskningsinstitutt som vil utgjøre en viktig del av Norges høye nasjonale beredskap innen dyrehelse og mat, og på den måten gi et viktig grunnlag for økt nasjonal vekst og verdiskaping basert på biologiske ressurser på land og til havs.

Veterinærinstituttet skal opprettholde regional tilstedeværelse og videreutvikle det etablerte kompetansesenteret for produksjonsdyr, slik at senterets aktiviteter får god nasjonal dekning som kommer til nytte for produksjonsdyrnæring og forvaltning i hele landet.

Veterinærinstituttet skal innarbeide digitale løsninger, øke bruken av interne og eksterne datakilder og arbeide med metodeutvikling og -implementering. Virksomhetsstyringen og de administrative rutinene skal bidra til å øke effektiviteten i den faglige produksjonen.

Regjeringen forventer at alle statlige virksomheter gjør tiltak for å bli mer effektive. Som ledd i denne reformen samt budsjettforliket for 2021-budsjettet, er det innarbeidet en reduksjon for alle driftsutgifter som tildeles over statsbudsjettet tilsvarende 0,6 pst.

Veterinærinstituttet skal fortsatt drifte sekretariatet for Rådet for dyreetikk og sekretariatet for Norecopa. Ved behandling av budsjettet for 2021 har næringskomiteen lagt til grunn at de økonomiske rammene for Norecopas sekretariat bør holdes minst på samme nivå som i 2020. Det forutsettes at det sikres midler til en hel stilling i sekretariatet samt driftsmidler på 500.000 kroner.

Veterinærinstituttet skal bidra med faglig bistand til departementenes arbeid med oppdatert strategi mot antibiotikaresistens.

3.1 Effektiv ressursbruk

Stortinget har vedtatt landbruks- og matpolitiske mål, der en effektiv landbruks- og matforvaltning er ett av målene. Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at Veterinærinstituttet benytter tildelte midler på en kostnadseffektiv måte. Veterinærinstituttet skal i årsrapporten for 2021 redegjøre for hvordan virksomheten har arbeidet for å gjøre ressursbruken og den interne driften mer effektiv, og bidratt til å oppfylle målet om en effektiv landbruks- og matforvaltning. Omtalen inkluderes i årsrapportens del IV. Styring og kontroll.

Det vises til virksomhetsinstruksens omtale av ressursbruk. Veterinærinstituttet skal ha oppmerksomhet på veksten i antall ansatte, jf. målet i Granavolden-plattformen: "Sørge for at veksten i antall ansatte i statsforvaltningen er lavere enn den generelle sysselsettingsveksten, og at antall ansatte i sentralforvaltningen er lavere i 2021 enn i 2017." Veterinærinstituttet må derfor kritisk vurdere behovet for nyansettelser i 2021.

4. Budsjettvedtak

4.1 Utgifter

Følgende beløp stilles til disposisjon for Veterinærinstituttet i 2021:

Kap.	Post	Benevning	Sum post (tusen kr)
1112	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	103 049

Beløpet blir overført til virksomhetens konsernkonto 7694 05 12030 etter følgende utbetalingsplan:

primo januar med kr	34 350 000
primo mai med kr	34 350 000
primo oktober med kr	34 349 000

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i budsjettet for 2021.

Grunnfinansiering til Veterinærinstituttet vil bli overført fra Norges forskningsråd. Forskningsrådet sender kopi av tildelingsbrevet til instituttet.

Det forutsettes at instituttet, i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte.

5. Fullmakter for budsjettåret 2021

Årlige fullmakter gis nedenfor. For øvrige fullmakter vises det til virksomhetsinstruksen.

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2021 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2020-2021). Stortingets vedtak innebærer at Veterinærinstituttet, i tillegg til bevilgning over 50-post, kan disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Instituttet disponerer eventuelt positivt årsresultat, og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Veterinærinstituttet har fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i R-110 punkt 2.3 er oppfylt.

Følgende forhold skal legges frem for departementet før avtaleinngåelse:

- Avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret
- Avtaler av potensielt strategisk betydning
- Ny husleieavtale av større omfang eller vesentlig endringer av en løpende avtale av større omfang.

For alle avtaler utover budsjettåret, må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler

6. Rapportering

Kravene til årsrapport fremgår av virksomhetsinstruksen. Årsrapporten for 2021 sendes LMD innen 15. mars 2022. Instituttet skal sende årsregnskapet til departementet, med kopi til Riksrevisjonen, så snart dette er ferdigstilt og senest i februar 2022.

Årsrapport sendes LMD og NFD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no; postmottak@nfd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

6.1 Årets aktiviteter og resultater

Veterinærinstituttets bidrag til måloppnåelse, jf. punkt 2 om mål og hovedprioriteringer, rapporteres hovedsakelig i årsrapporten del III – Årets aktiviteter og resultater. Viktige indikatorer er omtalt i vedlegg til tildelingsbrevet.

6.2 Styring og kontroll

Administrative krav rapporteres hovedsakelig i årsrapportens del IV Styring og kontroll.

Regjeringens fellesføring

Veterinærinstituttet skal følge opp regjeringens fellesføring:

Veterinærinstituttet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene i regjeringens inkluderingsdugnad. Instituttet skal i årsrapporten gjøre greie for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene, og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har instituttet hatt tilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal det i årsrapporten rapporteres på antallet med nedsatt funksjonsevne eller "hull i CV-en" sammen med antallet nytilsetninger i faste og midlertidige stillinger totalt. Se Arbeidsgiverportalen på hjemmesiden til DFØ for mer informasjon.

Siden innholdet i fellesføringen om inkluderingsdugnaden er den samme for 2021 som for 2020, sender ikke Kommunal- og moderniseringsdepartementet ut eget rundskriv. Det vises derfor til rundskriv H-6/19.

Bærekraft

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. En del av grunnmuren blant de 17 målene er arbeid rettet mot «livet under vann» og «livet på land». God dyre- og fiskehelse og dyre- og fiskevelferd er viktige forutsetninger for sunne økosystemer, og produksjon av bærekraftig og trygg mat av høy kvalitet nasjonalt og internasjonalt. Veterinærinstituttet skal ha FNs bærekraftsmål som førende for instituttets faglige prioriteringer og daglige drift, og dermed bidra til at disse nås nasjonalt og internasjonalt.

Innsatsen på bærekraftsområdet skal synliggjøres i årsrapporten.

6.3 Vurdering av framtidutsikter

Fornye, forenkle, forbedre

Årsrapporten skal gi en omtale av gjennomførte tiltak i 2021 og spesielt planer fremover for å fornye, forenkle og forbedre tjenestene til virksomheten. Gjennomførte tiltak må vurderes i lys av fremtidige planer. Dette omhandler i første rekke planer og gjennomførte tiltak som retter seg mot eksterne brukerne av virksomhetens tjenester. Omtalen inkluderes i årsrapportens del V. *Vurdering av framtidutsikter*.

6.4 Regnskapsrapportering

Veterinærinstituttet skal i del VI – Årsregnskap i årsrapporten avlegge årsregnskap i henhold til virksomhetsinstruksen og retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115).

Delårsrapportering

Veterinærinstituttet skal rapportere tertialregnskap i tråd med krav i Virksomhetsinstruksen. Frist for oversendelse av tertialregnskap til departementet er 1. juni 2021 (tilstanden pr. 30. april) og 1. oktober 2021 (tilstanden pr. 31. august).

Budsjettforslag 2023

Eventuelle budsjettmessige satsingsforslag til budsjettprosessen for 2023, sendes departementet innen 1. november. Veterinærinstituttet bes også om å beskrive konsekvenser av en eventuell budsjettreduksjon i tildelingen fra departementet på 2 % innen samme frist.

7. Styringskalender

Dato	Tema	Beskrivelse
Januar-februar 2021	Rapportering til statsregnskapet 2020	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet
12.2.2021	Standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Nøkkeltall som grunnlag for regjeringens budsjettkonferanse primo mars.
Februar 2021	Foreløpig årsregnskap	Instituttet sender foreløpig regnskap til Riksrevisjonen og LMD i henhold til avtalt frist med Riksrevisjonen.
01.03.2021	Revidert nasjonalbudsjett	Virksomheten presenterer eventuelle forslag til større endringer på utgiftssiden som virksomheten ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter
15.03.2021	Årsrapport 2020	For struktur og krav til innhold i årsrapporten, se punkt 2.3.3 i virksomhetsinstruksen.

April 2021	Første styringsmøte	Det vises til virksomhetsinstruks for faste saker i vårens styringsmøte.
15.5.2021	Oppdaterte standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9 fra Finansdepartementet. Nøkkeltall som grunnlag for budsjettproposisjonen for kommende år.
01.06.2021	1. tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none"> • Ledelseskomentarer • Resultatregnskap med budsjett • Balanse • Notene 1,2,5,7,8,14,17 • Gruppert saldobalanse
15.05.2021	Prop 1 S	Innspill til relevante deler
20.09.2021	Nysalderingen	Virksomheten presenterer eventuelle forslag til større endringer på utgiftssiden som virksomheten ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter
01.10.2021	2. tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none"> • Likt oppsett som for 1. tertial
Oktober-november	Andre styringsmøte	Høstens styringsmøte gjennomføres etter at budsjettforslaget er lagt frem for Stortinget. Det vises til virksomhetsinstruksen for faste saker.
01.11.2021	Satsingsforslag fra virksomheten	Eventuelle satsingsforslag knyttet til budsjett for 2023 sendes departementet. Satsinger må planlegges i tråd med føringene og anbefalingene i rundskriv R-9/2020. Det anbefales også at virksomheten får Digitaliseringsrådets vurdering av nye digitaliseringsprosjekter, jf. pkt. 4.5 i rundskrivet
Januar-februar 2022	Rapportering til statsregnskapet 2021	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet
Februar 2022	Årsregnskap	Utkast til årsregnskap sendes departementet så snart det er klart, samtidig som det sendes Riksrevisjonen
15.03.2022	Årsrapport 2021	For struktur og krav til innhold i årsrapporten, se virksomhetsinstruksen og særskilte rapporteringskrav som fremkommer av tildelingsbrev for 2021.

Med hilsen

Bente Odlo (e.f.)
ekspedisjonssjef

Gunnar Hagen
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

- Omtale av de enkelte målindikatorene

Kopi

Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet
Norges forskningsråd

Norges forskningsråd
Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 Oslo

Deres ref	Vår ref	Dato
	20/8092	21.12.2020

Statsbudsjettet 2021: Tildelingsbrev for Veterinærinstituttet

1.	Innledning	1
2.	Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
3.	Mål og indikatorer	3
4.	Prioriterte tiltak og bestillinger i 2021	5
5.	Andre forutsetninger og føringer	6
6.	Budsjettvedtak og fullmakter for 2021	6
7.	Rapportering	7
	Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2021	8

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 12 S (2020–2021) og Prop. 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Veterinærinstituttet i 2021.

Veterinærinstituttet er et forvaltningsorgan administrativt underlagt Landbruks- og matdepartementet. Det er utarbeidet et felles mål- og resultatstyringssystem for instituttet, som ligger til grunn for styringen fra begge departementene. Tildelingsbrevet fra NFD fastsetter mål og indikatorer for Veterinærinstituttet i 2021, og fremhever viktige områder for

Veterinærinstituttets innsats rettet mot blå sektor. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2021, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Veterinærinstituttet, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

Tilskuddet over Nærings- og fiskeridepartementet sitt budsjett skal bidra til kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap innen fiskehelse, fiskevelferd og enkelte områder innen sjømattrygghet. Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjettammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

FNs 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030 utgjør et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling. Samtidig gir målene retning for nasjonale ambisjoner og strategier. FNs rapporter viser at havet og kysten påvirkes av temperaturendringer med tilhørende økologiske forandringer. Samtidig framstår hav- og kystområdene som en viktig del av løsningen på flere av utfordringene som FN skisserer. Dette gjelder blant annet matforsyning og -sikkerhet, ernæring og helse og opptak og lagring av karbon.

Gjennom internasjonale initiativ som "Havpanelet", "Our Ocean" og "FNs havforskningstiår" vil regjeringen bidra til økt kunnskap om havøkologien og havforvaltning, i tillegg til å bygge felles forståelse for utfordringer og løsninger. Videre beskriver regjeringens handlingsplan Mat, mennesker og miljø (2019–2023) hvordan Norge skal bidra til å fremme bærekraftige matsystemer i norsk utenriks- og utviklingspolitikk.

Regjeringen vil legge til rette for en videre utvikling av havnæringene med mål om størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer jf. Prop 1 S (2020-2021) for Nærings- og fiskeridepartementet. Meld. St. 16 (2014-2015) om vekst i havbruksnæringen og Masterplan for marin forskning peker på forvaltningsutfordringer og tiltak for marin forskning. I regjeringens Havstrategi, Meld. St. 9 (2020–2021) Mennesker, muligheter og norske interesser i nord (Nordområdemeldingen), Meld. St. 4 (2018–2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028 og Meld. St. 22 (2016-2017) om hav i utenriks- og utviklingspolitikken blir det lagt vekt på at den marine forskningsinnsatsen er viktig for å realisere regjeringens ambisjon om å bli verdens fremste havnasjon. Marin forskning er også sentral i regjeringens bioøkonomistrategi. Meld. St. 19 (2018-2019) Folkehelsemeldingen peker blant annet på viktigheten av gode data til risikovurderinger for sunn og trygg sjømat, og til arbeid med å styrke sjømatens rolle i mattrygghets- og ernæringsperspektiv.

Sykdom er en begrensende faktor for matproduksjon og trygg handel med dyr og matprodukter. Kunnskap og forståelse av hvordan sykdom opptrer hos akvatiske dyr og nødvendigheten av gode biosikkerhetstiltak for å forebygge smittespredning, er viktig i den globale innsatsen for økt matproduksjon fra akvakultur og for bevaringen av rene og produktive hav. Satsingen på Coastwatch skal bidra til økt kunnskap om kystøkosystemene. Målet med Coastwatch-konseptet er å få en bedre total overvåking av kystområdene

gjennom mer helhetlig innsamling og tverrfaglig tolking av data, for å identifisere faktorer viktige for framvekst av alger, sykdom mm og slik forstå og forutsi utviklingen i kystområdene.

Intensiv oppdrettsproduksjon og nye produksjonsformer gir behov for mer kunnskap. For å sikre en bærekraftig forvaltning må kunnskapen om fiskehelse og fiskevelferd utvikles kontinuerlig. Høy kvalitet på vitenskapelige råd og gode forvaltningsprinsipper er grunnlaget for størst mulig samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Veterinærinstituttets rolle i dette er å utvikle en god vitenskapelig forståelse av sykdom og risiko for fiskehelse og velferd hos oppdrettsfisk. Instituttet skal støtte forvaltningen gjennom råd om tilstand, risiko og muligheter.

3. MÅL OG INDIKATORER

3.1 Målbilde

Samfunnsoppdrag

Veterinærinstituttets viktigste funksjon er å utvikle beredskap og kompetanse for å avverge og bekjempe helsetrusler hos fisk, dyr og mennesker. Instituttet bistår myndigheter, produsenter og andre over hele landet i å hindre spredning av smittestoffer og utvikling av sykdom hos dyr og mennesker. Veterinærinstituttet samarbeider videre med myndighetene og næringslivet om å utvikle bærekraftig bioøkonomi i Norge.

Hovedmål

God helse hos dyr, fisk og mennesker

Delmål

1. Kunnskapsbasert forvaltning
2. God beredskap
3. Konkurranskraftige bionæringer

3.2 Hovedmål

Veterinærinstituttets aktivitet kan sammenfattes i begrepet «én helse», et begrep som illustrerer at når det gjelder helse hos dyr, planter, miljø eller mennesker, så henger «alt sammen med alt». Veterinærinstituttets hovedoppgave innen én helse er å generere kunnskap om og å opprettholde god beredskap mot sykdom som truer helse og velferd for landdyr og fisk, og mot sykdom som kan overføres til mennesker. Arbeidet med beredskap skal også ivareta mattrygghet. Veterinærinstituttet skal videre bidra til god helse gjennom å arbeide for kunnskapsbasert forvaltning og konkurranskraftige bionæringer.

Målstrukturen er felles for NFD og LMD.

3.2.1 Indikatorer

Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer: Veterinærinstituttet skal frembringe en oversikt over status for og endring i forekomst av meldepliktige sykdommer og

andre alvorlige tilstander innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet. Oversikten skal følges av en beskrivelse av hovedutfordringer i året som har gått.

Egenvurdering av kvalitet og relevans av Veterinærinstituttets forskning og kunnskapsproduksjon: Veterinærinstituttet skal gi en oversikt over og gjøre en egenvurdering av sin forskning og kunnskapsproduksjon. Det innebærer å vurdere kvalitet og relevans i egne leveranser og å synliggjøre konsekvenser av de prioriteringer som er gjort.

3.3 Delmål 1 – Kunnskapsbasert forvaltning

Veterinærinstituttet skal utarbeide relevant kunnskapsgrunnlag av høy kvalitet for forvaltningen.

3.3.1 Indikatorer

- Aktiviteter rettet mot forvaltningen.
- Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen.

3.4 Delmål 2 – God beredskap

Veterinærinstituttet skal levere relevant kunnskap for å forebygge og begrense helsetrusler mot dyr, fisk og mennesker. Det innebærer å være en langsiktig kunnskaps- og kompetanseleverandør for relevante aktører, slik at nødvendig kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for disse for å avverge mulige helsetrusler. Dette krever overvåkning og diagnostikk av høy kvalitet og riktig omfang, samt relevant forskning. I tillegg må instituttet være i stand til å gjøre risikovurderinger av høy kvalitet.

Veterinærinstituttet skal ha ressurser og kapasitet til være forberedt på uønskede hendelser og ha evne til å redusere negative effekter og begrense skadevirkningene dersom slike hendelser skulle inntreffe.

3.4.1 Indikatorer

- Vurdering av instituttets beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd
- Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer.

3.5 Delmål 3 – Konkurranskraftige bionæringer

Veterinærinstituttet skal øke kunnskapen og kompetansen i biobasert næringsliv om hva som kan forebygge og redusere helsetrusler hos fisk, dyr og mennesker. Det innebærer at instituttet skal drive kunnskapsbasert rådgiving og formidling mot aktuelle brukere i bionæringene.

3.5.1 Indikatorer

- Volum oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema.
- Aktiviteter rettet mot næringslivet
- Arbeid med ikke meldepliktige sykdommer
- Informasjon og tilbakemeldinger fra Veterinærinstituttets brukere i bionæringene

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2021

4.1 Prioriterte tiltak

Det er behov for å forbedre overvåkingen av kystsonen og det vitenskapelige grunnlaget for rådgivingen. Satsingen på Coastwatch skal bidra til økt kunnskap om kystøkosystemene, herunder faktorer som påvirker utbrudd av sykdom. Målet med Coastwatch-konseptet er å få en bedre total overvåking av kystøkosystemene. Coastwatch skal bidra til å styrke innsamling av data, samtidig som data fra private og offentlige aktører samles og tolkes mer tverrfaglig som én datakilde. Satsingen omfatter etablering av datainfrastruktur og sammenkobling av datastrømmer mellom Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og Veterinærinstituttet. Veterinærinstituttet sitt budsjett styrkes med 2 millioner kroner ut fra at instituttet gjennom sin epidemiologiske kompetanse vil være viktig i dette samarbeidet for å få en god tverrfaglig tolking av dataene, og slik styrke mulighetene for å identifisere faktorer og forstå og forutsi samspill og dynamiske endringer av disse i tid og rom som drivere av sykdommer og velferdssituasjonen i oppdrett.

God beredskap er avhengig av god oversikt over nasjonal helsestatus og kjennskap til næringen. Den årlige fiskehelse rapporten viser at grunnlaget for rapporten er svekket fordi instituttet har fått en mer fragmentert tilgang til prøver og data. Inntil det foreligger en forutsigbar løsning som sikrer instituttet et tilstrekkelig datagrunnlag, må instituttet, i dialog med aktørene arbeide for en så god tilgang til relevante data og prøver som mulig.

Det er et mål å redusere dødeligheten i oppdrett. Veterinærinstituttet sitt arbeid med biosikkerhet er en kontinuerlig aktivitet og et viktig redskap for å forebygge og kontrollere infeksjonssykdommer. Arbeidet står sentralt i kunnskapsgrunnlaget for havbruksforvaltningen. Instituttet skal øke kunnskapen om de viktigste drivere for sykdomsutvikling i oppdrettsnæringen, og videreutvikle systemer for å få raskere og bedre oversikt over og kunnskap om overordnede årsaker og strukturer som bidrar til sykdomsutvikling. Reduksjon av produksjonstap i havbruk skal prioriteres ved å skaffe bedre dokumentasjon på årsaker til dødelighet. Arbeidet med velferdsindikatorer for oppdrettsfisk er en prioritert oppgave for instituttet i samarbeid med Havforskningsinstituttet. Instituttene skal videreutvikle indikatorer både for ordinær drift og ved innføring av nye produksjonsformer og teknologi.

Veterinærinstituttet skal utvikle økt kunnskap om sporing av smittestoff og videreføre arbeidet med å utvikle nye og mer effektive metoder og rutiner for tidlig varsling, rask og presis fiskediagnostikk, både av kjente og ukjente/nye sykdommer. Instituttet skal ivareta sin rolle for nasjonale og internasjonale referanseoppgaver og bidra til økt rolleforståelse i matforvaltningen.

Arbeid knyttet til trafikklyssystemet, som skal bidra til en forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i lakse- og ørretoppdrett skal fortsatt prioriteres, jf. Meld. St. 16 (2014-2015).

Veterinærinstituttet besitter kunnskap og kompetanse om diagnostiske analyser og data som er relevante for en bærekraftig utvikling i bionæringene. Instituttet må gi nødvendig prioritet til denne type samarbeid, inkludert arbeidet knyttet til Offentlig Privat Sektorutvikling (OPS) – Havbruk.

Veterinærinstituttet må gi nødvendig prioritet til internasjonalt forskningssamarbeid og kunnskapsutvikling for en bærekraftig akvakulturproduksjon, herunder delta i de mulighetene som forskningsprogrammet Horisont Europa åpner for. Sykdom er en begrensende faktor globalt sett, og økt forståelse av sykdom hos akvatiske dyr og nødvendigheten av god biosikkerhet er viktig for å forebygge sykdom, styrke oppdrettsfiskens helse og velferd og begrense spredning av sykdommer og smittestoff i tråd med bærekraftsmålene. Veterinærinstituttet har her en viktig rolle gjennom sin deltakelse internasjonalt samarbeid.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER

Flyttingen til nytt hovedkontor er utsatt grunnet forsinkelser i byggearbeidet, blant annet som følge av koronapandemien. Det kan medføre at oppgaveløsningen til Veterinærinstituttet kan bli påvirket av flyttingen til nytt hovedkontor også i 2021. Gitt at dette medfører en nedprioritering av enkelte oppgaver, ber vi Veterinærinstituttet ha en god dialog med departementene og Mattilsynet om dette slik at flyttingen i minst mulig grad går ut over instituttets samfunnsoppdrag.

Med bakgrunn i at LMD er administrativt ansvarlig for Veterinærinstituttet, viser vi til LMDs tildelingsbrev for beskrivelse av fellesføringer, herunder målsettinger for å nå bærekraftsmålene, andre føringer og fullmakter.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2021

6.1 Budsjettvedtak

For Veterinærinstituttet er det fattet budsjettvedtak på kap 928.

<i>Utgifter</i>		<i>(1000 kr)</i>
Kap. 928	Annen marin forskning og utvikling	Beløp
Post 50	Tilskudd til Veterinærinstituttet	69 134

Tildelingen vil bli overført fra departementet til Veterinærinstituttet i kvartalsvise rater.

Veterinærinstituttet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2021 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, i tråd med tildelingsbrev fra LMD.

6.2 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningen på kapittel 928, post 50, stilt til disposisjon for Veterinærinstituttet.

7. RAPPORTERING

Det rapporteres om måloppnåelsen og bruken av midlene i virksomhetens årsrapport, jf. de krav som framgår av Veterinærinstituttets virksomhetsinstruks og av tildelingsbrevene fra hhv Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Årsrapporten sendes Landbruk- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet innen 15.03.2021.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Stine Hammer
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen, Landbruks- og matdepartementet, Havforskningsinstituttet

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDEREN FOR 2021

Måned	Dato	Aktivitet
Mars	15. mars	Årsrapport 2020
	15. mars	Budsjettforslag 2022
April		Etatsstyringsmøte vår, se dato i LMDs tildelingsbrev
April - mai		Fagmøte om forvaltningen av og bruken av det blå tilskuddet, herunder omleggingen til en mer risikobasert prøvetaking.
Okt.	Okt. - nov.	Etatsstyringsmøte høst, se dato i LMDs tildelingsbrev
Nov.	1. nov.	Ev. innspill til store satsinger 2023
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2022

Departementet vil invitere til et årlig fagmøte om forvaltningen og bruken av det blå tilskuddet.

Nærmere informasjon om format og innhold til innspill til store satsinger til Nærings- og fiskeridepartementet er gjengitt under, og evt. oppdateringer legges ut på <https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/nfd/tildelingsbrev-og-arsrapporter/tildelingsbrev-/spesifisering-av-bestillinger-i-styringskalenderen-for-nfds-etater/id2616898/>

Innspill til store satsinger 2023 – Format og innhold:

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. Departementet ber om at eventuelle innspill inneholder følgende informasjon:

Oppsummering

- Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side.
- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2023 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
 - Kapittel og post på NFDs område
 - Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs kap/post)
 - andre kapitler og poster som blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
2. Hvilke tiltak er relevante?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?